

L'INTRANSIGENT

PERIÓDIC NACIONALISTA DE JOVENTUTS

BARCELONA

Val 10 cènts.

(ADHERIT A LA "UNIO CATALANISTA")

31 Octubre 1918

Catalunya i la guerra

La neutralitat de Catalunya

La nostra Nació opresa i esclavitzada per l'estat espanyol, no podia adoptar altre actitud que la que va pendre. Una revolta per obligar al Estat a trencar-la, hauria sigut més perjudicial que beneficiosa per França i les demés nacions aliades. Altrement, en aquella hora crítica, el que necessitaven no eren pas homes, sino municions de guerra i de boca i l'apoi moral que els tenia que sostenir en aquells moments d'angoixa que's respiraba en tot el món civilitzat. I tot això proporcionà la Nació Catalana als pobles germans; germans en raça, germans en ideal.

La Unió Catalanista

Aquesta entitat, encar que despullada de aquella força de nombre que proporcionen els interessos creats a tots els estaments polítics, feu publica ja quan l'invasió de la petita gran Bèlgica llur adhesió sincera i sentida a la causa del dret i de la justícia, a la causa dels aliats.

Afiliats d'ella no poguent lluitar baix la barrada senyera al camp de la lluita i disposats a donar la vida per la llibertat de Catalunya varen sentar plaça a la llegió estrangera.

I als Balkans, a Gallipòli a França, la sang generosa dels heroics catalans es barrejà amb

la dels demés titans de la gran epopeia.

Si Catalunya hagués sigut lliure els 12 mil voluntaris catalans haurien sigut 120 mil. Mes la França no era homes el que necessitava—les actuals circumstàncies ens ho demostren—sino l'amor de tots els llatins, i pel que fa menció a nostre poble, el seu més gran prestigi espiritual, la Unió Catalanista, ja li hi havia fet ofrena del seu,

El triomf de la França serà el nostre triomf

Per la força de les armes s'ha demostrat al imperialisme germànic que per damunt de tot està el dret; que té més força un troç de paper, si està escrit i firmat, que quaranta anys de preparatius guerrers.

França casi està lliberada del tot. Bèlgica la Martre contempla tota endolada però amb la rialla als llavis, l'entrada a Bruges del seu Rei Albert I, Rei de llegenda i de gloria que torna a trepitjar la terra sagrada de la seva patria, rei del poble que lluita i triomfa amb el poble i ha sigut aclamat per el poble.

El crit de guerra dels aliats, com les trompetes de Jericó, ja ressonen a l'Alemanya, les muralles de ferro Krup ja senten la tempesta que les tenen de fer caure; i qui sab si abans que a fora aquesta esclatarà a dintre

en forma de revolució del poble germànic.

En l'hora del triomf Catalunya també està satisfeta, i, complerta la seva missió a la gran guerra, espera de la França i dels al·liats la seva llibertat.

Em rebut el següent article que publiquem com a prova de germanó nacionalista.

De la gran hora de Catalunya

Enc que actuant dins d'un camp divers del de la col·lectivitat a que pertany aqueix periòdic, li prego dongui publicitat al present article, puig com podrà veure si be discrepem, pot ésser en qüestió de procediment converjim en la finalitat.

Fineix la guerra civil del món. La rendició de Rússia primer, la de Bulgària després i les inminents, si no certes ja a l'hora d'aparèixer aquestes ratlles, de l'Austria-Hongria i Turquia, obligaran a l'Alemanya a la total acceptació de les condicions dels al·liats.

Qui s'hauria arribat a pensar, fa tot just un mes que's esdeveniments es precipitarien en la forma que tots presenciem? Foren primer les nacionalitats opreses per la gran Rússia les que s'aprofitaren de la desfeta de l'Imperi dels zars i recobraren la llur llibertat; son avui les nacionalitats de la Monarquia dual austro-hongaresa les que's preparen a constituir-se en Estats independents, gaudint de totes les prerrogatives de llibertat que un poble culte té dret a esperar.

I així vegem com aquests gran ideologismes que tantes vegades havien sigut qualificats d'utòpics, assoleixen, per raó i força de les circumstàncies, un esplendent caràcter de realitat.

I en aquests moments decisius en la vida dels pobles de tot el món, se'ns suggereix i no per primera vegada, aquesta pregunta: «l Catalunya?» Recobrarà aquesta la seva llibertat integral per tots desitjada? Es d'esperar que sí, i no solament es d'esperar si no que devem tenir-ne la més completa seguretat.

Les negociacions actuals, entre's Estats bel·ligerants, giren a l'entorn d'un principi natural i lògic: les nacionalitats. Ens trovem doncs, en revèlles de resoldre definitivament el plèt de Catalunya.

Més aquest, quina solució tindrà?

Difícilment pot ésser fixada avui. L'opinió catalana no està d'acord sobre aquest fonamental punt. Mentre que uns preconitzen la consituació d'un Estat Català gaudint d'aquella independència natural i lògica a tota nacionalitat, que li permeti disposar lliurement dels seus destins, d'acort amb els seus interessos morals i materials, solució aquesta que serà la més definitiva puig a elle deu arribar-se forçosament mercès a les evolucions de les grans corrents ideològiques de l'Humanitat, hi ha un altre segment, no gens menyspreuable, que accepta com a compatible una modalitat inferior del Dret polític i admet, per tant, la solució autonòmica del plèt nacionalista català, enc que tranzitoriament sigui, dintre la constitució d'un Estat federal ibèric o pot ésser únicament hispànic.

Abduques orientacions, son incompatibles? No, per cert, puig mai pot haver-hi dualisme entre's que de bona fé volen el triomf d'una aspiració dins al seu aspecte mínim i altres que desitjin la solució més radical i justa. I es per això que en aquests moments decisius es imprescindible, d'una necessitat absoluta, l'agermanament d'abduques orientacions.

Es necessari, doncs, que de Catalunya en surti una manifestació unànim que demostrí palesament que tots tenim un mateix desitj, que pels uns serà mínim i pels altres màxim, però que, al cap d'avall ens es a tots comú, i aquesta manifestació, es lamentable haver-ho de confessar no es pas la indicada com a més radical.

Tots els grans moviments, totes les grans alliberacions, han tingut lloc mercès a una suma de sacrificis i per Catalunya ha arribat l'hora de que tots pensém que ens devem unir per a fer triomfar, com a mínim, aquella aspiració de tots sentida.

Vol dir això que tot ideologisme independentista deu ésser abandonat? No; fariem mal fet aquells que sentint—el deixessin de manifestar—el amb tota cruesa dintre les escasses seguretats de la llei; però cometriem un pecat de lesa

L'acabament de la guerra no es altre cosa que la derrota del imperialisme. Cal que les Nacions al·liades deslliurint la víctima del imperialisme del 714; cal que tornin, per justícia i per dret, la llibertat a la Nació Catalana

Patria si neguessim la cooperació i l'entusiasme als que avui laboren de cara a Espanya i de cara al món, per a provar de resoldre armònicament el problema de Catalunya.

Els que judiquem que l'autonomia no és més que un pas que dem per arribar al triomf pel que lluitem en els diferents sectors de les nostres respectives actuacions, devém pensar també que l'ideal és com l'espai, que és inconmensurable, que no té un fi determinat, que sempre hi ha un més enllà i que aixís com en l'home la mort sols pot privar-li que segueixi el camí emprés, aixís també sols la mort de l'ideal, que representaria la d'Ella mateixa, pot privar a Catalunya que arribi allà on volem dirigir-la. I Catalunya no morirà.

Som, doncs, en moments d'actuació i

tasca intensa; l'unió fa la força i Catalunya deu manifestar un cop més la veritat d'aquesta màxima; però tinguem compte que aixís com un desfalliment seria criminal avui, una imprudència o el recloure's cad'un a dins del camp únic del seu pensament polític, seria una falta imperdonable; tinguem la serenitat de no negar la nostra cooperació, no una incondicionalitat absoluta als que, en moments difícils com els que estem travessant, laboren entusiàsticament per a fondre en una actuació mancomunada, que no n'exclou d'altres d'isolades, les diverses modalitats del sentiment nacionalista català.

Laborém, doncs, amb ànim i laborém amb el poble, que l'hora del triomf és pròpera.

RAMÓN PEYPOCH I PICH.

Els castellans i 'l plet català

Dugues sessions del Congrés espanyol

Per una casualitat, vaig presenciar la sessió del Congrés, del dijous passat, dia 24. Els diaris del dia abans avien anunciat una sessió interessant i, en efecte, ho fou. El *corps a corps* Alba-Cambó no deixà d'ésser francament emotiu.

Nosaltres, per la nostra part, poguem fer algunes observacions d'interès. No havíem estat al Congrés des de molt temps. La última sessió de que tenim record, remonta a la primavera del 1916. Recordareu qu'en aquella època els Diputats de la Lliga feien al Parlament espanyol una campanya francament nacionalista. En Cambó havia pronunciat aquell famós discurs que ben poc se n'hi falta per a que'l pugui suscriure un nacionalista radical. La sessió en que'm vaig escaure trobar, va ésser aquella en que'ls de la Lliga van presentar una proposició demanant la oficialitat del català a Catalunya. Quan jo vaig entrar, En Cambó, amb el mocador a les mans i amb la seva oratoria castellana inconfundible, començava a defensar la proposició.

Poc ens podíem esperar nosaltres presenciar l'espectacle que des d'aquell moment oferí el Parlament. Confesso sincerament que no'm veig en cor de descriure'l. Perque tot lo que vos pogués dir seria pàl·lid per a pintar-vos amb els colors deguts el xibarrí espartarrant que la immensa majoria dels Diputats promogueren i sostingueren obstinadament durant tot el discurs d'En Cambó. N'hi havia per il·logar-hi cadira. Els crits i picaments de peus i de bastons es barrejaven amb les impresions i les amenaces de braços i punys i amb el soroll de les campanades de la Presidència i els rumors del públic de les tribunes, hostil, com tota la Cambra, a l'orador. Lo que En Cambó deia eren heretgies i els sacerdots del «sacrosanto dogma de la unitat nacional española» esquinsaven llurs vestiduras. De Catalunya, de l'autonomia de Catalunya, ni parlar-ne. El sol fet d'intentar-ho, era un sacrilegi esgarriós.

Avui les coses han canviat un xic.

La Lliga, comproment gravíssimament a Catalunya, ha empetit el problema català en un problema de política interior espanyola. En Cambó s'asseu al banc blau i al seu costat, En Ventosa. Tots dos s'afanyen per a fer una Espanya gran (!) i els castellans dissimulan una mica la «figura de chi-vo» d'En Cambó. Els diaris han publicat d'aquestes caricatures i intervius i molts al parlar-ne diuen que és «un tio»

Ha canviat, no obstant, la disposició espiritual de'ls castellans envers Catalunya? No, he tornat al Congrés i ha parlat l'Alba. I quan ha acusat an En Cambó amb les paraules d'aquest, relatives al reconeixement de la nacionalitat catalana en el proxí Congrés de la Pau, un sentiment d'hostilitat ha abrandat tota la Cambra, d'hostilitat envers En Cambó i envers tots els catalans en general. El fet de que és barrejin les paraules *nació catalana* i *Congrés de la Pau i autonomia integral*, etc., és tant monstruós que amb molt mes poca cosa en tenia prou l'Alba per a que, en aquest punt, tota la Cambra, Diputats i públic estigués amb ell, i fer que totes les mirades, mirades acusadores es concentressin en la figura d'En Cambó, crucificat i no assegut al banc blau. Després, es curiós, parla En Cambó i tot i éssent Ministre, es té de veure hostilitzat, no ja per elements anti-monàrquics, sino fins i tot per elements ministerials, per la majoria, per la pròpia classe. I es que'n tocant el problema català, en tocant l'autonomia per Catalunya, no hi ha ministerialisme ni classe que hi valgui. En aquest punt, els castellans son uns, exceptuant-ne, és clar, contadíssims individus. Quan En Cambó deixa veure la barretina, els castellans ensenyen les urpes i no fransigixen. I que no digui la Lliga que mercès a la seva col·laboració en el Govern d'Espanya els castellans s'amaneixen, que aixó no és pas veritat. En tractant-se d'assumptes que's mouen dins l'esfera de lo que'ls ne diuen «nació española», vos aplaudiran tant com vulgueu, com li passa a la Lliga.

Peró aixís que'n la vostra actuació hi sentin farum de *sepa ali mo* i aixó no'ls hi costa gaire, vos abandonaran al moment i vos clavarán les oспes com a un traïdor. I aixó es també lo que passa a la Lliga. Del pas d'aquella pel Govern d'Espanya, Catalunya no'n reportarà ni un bri de benefici. Vull dir des de l'punt de vista de la seva lliberació, que no té res que veure amb els guanys materials amb que tal vegada més de quatre es beneficien.

I que no's digui que dins el poble castellà una cosa són els polítics i un altra és la massa, perque repeteixo, en tocant a la qüestió catalana, salvant diferències ridícules, tots son uns. Castellans que regoneixin la legitimitat i justícia de l'aspiració de Catalunya a la independència, no'n conec més que dos, molt amics meus per cert. En coneixen algun més vostés?

J. SANZ

Madrid, 25 - 10 - 1918.

Sincerament ho diem: No creiem que hi haigi separatistes. ¿Separatistes de on? ¿Separatistes de qué? ¿Es que volem ésser-ho de l'Espanya?

Catalanisme i obrerisme

Amorosits per la vera asentitut d'humans que'us as-sabem sentir dels mals d'altri, per ço sentim amb pleto- ra profunditat l'iniciació del catalanisme dintre la força de l'obrerisme.

Cal desvetllar dintre'l sentit analgèsic de les classes, un sentit de pròpia personalitat, dintre'ls problemes de casa nostra.

Cal fer arribar a capacítament la noble funció promotora de les forces proletàries envers el sentit de catalanitat màxima, a fi de lograr desenbuir-la d'aquets perills evidents de có que amb nom d'una política fa males usances de les forces veritablement obres-

res. Ens hi vá un sentit eminenment patriòtic, ens hi vá'l sentit alt de noblesa a fi de lograr desembuir de males interpretacions aquestes manades de mals pastors.

El catalanisme ampara dintre'l seu si, la funció nobilíssima de l'obrerisme, perque la prou i alta veritat de la sociabilització dels principis de classe.

I per có, que agermanant d'aquesta manera aquest dos sentits que s'ajunten com la murtra quan s'arredoca prop del florir, tenim el gran sentit que'ns fa junyir el gran pensament que va amb el nostre vell pensar, com a defensa d'aquesta dolor que flagella'l sentit dels mes humils com a resignats de la sort, amb els pesars del fet maligne i pervers.

Catalanisme i obrerisme, es cosa que deuria donarse-li vibració; puix que està en l'encarnació d'inveritable sentiment d'humanitat i probitat de gent que sentima i preocupa'l mal d'altri.

SALVADOR TORRELL I EULALIA.

Glosa

Rebel·lió

La literatura catalana es, al meu entendre, massa uniforme. Tots pretenen el mateix; es pot ben dir que encara que aquesta hagi arribat a assolir aquella plenitud de perfecció que sols es trova en els pobles on el poeta no's fa, sino que hi neix, que hi ha en la poesia catalana pobresa de matisos.

Cantar la riquesa, les bel·leses de natura i fins si's vol la solemnitats dels cultes... però i la vida, i les coses del viure i les amargors del viure?

El poeta per ésser-ho del tot té de cantar la vida, conjunt de totes les coses; de lo sublim, de lo monstruós. Cal desconfiar de aquest seguit de poetes, més o menys angélics, que passen el temps amb clars de lluna, sortides de sol i blanques princesses de dorats rulls. De en tant en tant, poetes de Catalunya, sentintse homes, homes de poble; i oblidant a la musa blava, deixen que vostres llabis es contorbin tremolosos, iconoclastas, portats per l'espirit de la Deessa de la revol'ta; i allabors... preneu la ploma, dedicant uns versos a la musa roija.

MARIUS

Subscripció

per a l'homenatge al malaguanyat

Dr. Martí i Julià

Recomanem a les entitats que vulguin contribuir als fins econòmics de la subscripció sol·licitin fulles en aquesta administració. Recordem a les entitats que'n tenen al seu poder la necessitat d'activar-les. Fem present a tots els nacionalistes, admiradors de la tasca patriòtica i social realitzada pel «nostre» mestre que a la redacció de «L'Intransigent» és continuán rebén donatius.

Suma anterior	18'40
Jaume Martí i Ramis	0'25
Manuel Folguera i Durán	5
J. Rodergas i Calmell	5
August Bou	2
Josep Balles	0'25
Miquel Climent	0'25
Joaquim Ferraz	0'25
Ramón Peypoch	1
Aristides Cot i Vilà	0'50
Pere Manén i Artés	2
Antoni Joan	0'50
Moisés Solé	0'50
Pere Anguera	1
Francesc Brull	0'25
Salvador Triadó	0'25
Gaspar Torrente	1
Josep Serra	5
Dr. Joan Solé i Plá	5
Francesc Sabatés i Vilar	1
Total	49'40

Segueix la subscripció.

Tots els bons catalans tenen d'ésser radicalment nacionalistes

A les Joventuts Nacionalistes Radicals

Nosaltres els Nacionalistes Radicals, que treballam per la lliberació de nostra aimada Catalunya, tenim de preparar-nos, doncs s'apropen dies de lluita, a no trigar molt i en l' hora, qu'es discutirà la Pau, serem en el moment en que la tant esperada llibertat de les petites Nacionalitats, la veurem realitzada, i pensem que entre aquestes tenim de contar-hi Catalunya, que després de 204 anys d'esclavatge vol rompre ses cadenes, i l'uir per sempre més de la llibertat a que te dret.

De tots els llavis, s'escapa com si talment fos una paraula màgica, «Wilson», aquest es el nom que atreu se sent pronunciar. A vos digníssim i il·lustre president dels Estats Units del Nord-América, endreço mon més choral salut. Vos sou qui tant magistralment dieu en un dels 14 punts. «Serà formada una Societat de Nacions a base d'especificats convenis, a l'objecte d'oferir mútues garanties d'independència política, i integritat territorial, A tots els Pobles (o mateix als grans que als petits).

«Un principi evident comanda a través del programa total que hem delinat: es el principi de justícia per a tots els Pobles i Nacionals i el dret que tenen a viure en idèntiques condicions de llibertat i de garanties mútues lo mateix si son forts que si son dèbils.»

Aixís fos eminent Wilson, en Vos tenim tota la confiança, i aduc en Vos i ovirem el llibertador de les Nacionalitats Opremes.

Y, are es a vosaltres Joves Nacionalistes Radicals, a qui més directament em dirigeixo. Feu bon acoblament d'entusiasme i energies, esmerseu ço en profit de nostra Patria. Procureu també que quant arribi l' hora d'ésser cridats per a fer front a nostres enemics, penseu bé que demanem lo que's nostre, que volem a nostra Catalunya lliure, que no som dels del compte xinès de l'Espanya gran. Pensém que si qualqua vegada, i portats pel nostre entusiasme, organitzem manifestacions, acompanyades de cants i crits patriòtics, no tenim de desfaliir mai ni arrencar a correr a la més petita senyal que facin els esbirros del govern, doncs fins a cert punt sembla que no tinguem consciència de nostres actes.

A propòsit d'aixó, recordo que quant va celebrarse la festa de posar la primera pedra del monument al gran Patria Català, En Francesc Pi i Margall, va passar un incident que alguns de vosaltres recordareu, de les moltes entitats Polítiques i Culturals que integraven aquella gran manifestació hi havia el benemèrit C. A. de D. del C. i de l'I., que portant la seva formosa senyera, anava acompanyada d'un estol d'entusiastes Catalanistes, que a cada moment exteriorisaven son entusiasme, el que escriu aquest article, junt amb mon bon amic Calvet del mentat Centre, portavem la bandera. S'acavà la festa que s'estava celebrant,

la Banda Municipal que assistia al acte, a pres del batlle accidental senyor Pic, va tocar la «Marsellesa» que va ésser cantada pels elements republicans que integraven la manifestació, nosaltres el Catalanistes varem voler i amb nostre dret, entonar nostre himne nacional «Els Segadors», produint-se per aquest motiu una veritable confusió, i com si talment fos previst varen començar a llençar-nos insults els que blasonan de Radicalisme, Republicanisme, quan d'aquests calificatius res ne tenen, doncs bé, dels insults de paraule varen venir els agresius, arribant fins a fer una infinitat de trets, posant en perill constant a nostra Bandera i als que la portaven. Sabeu quants varen quedar dels sis o set cents que sortiren del hostatge del Centre, per anar al acte que se celebrava, varen quedar, vuit o nou companys, que desafiant tota agresió varen demostrar veritablement que saben defençar el nostre dret del bons Catalans. Es per aixó Joves Nacionalistes Radicals, que vos recomano, que passi lo que passi no desfaliu may en vostre entusiasme i aduc no esmerseu vostres energies sino es en profit de la futura llibertat de la Nació Catalana. I are acabo aquest article recordant lo que deia el gran Clavé:

Fills de la terra Catalana
avans morir que ser esclaus.

Ciutat,

Any 204 del nostre esclavatge.

ARÍSTIDES COT.

Catalans, a la lluita

Massa temps ja fá que sentim el pés de les cadenes que'ns oprimen.

Massa temps fá, que vivim sota les grapes de Castella, de aquesta raça que vingué a arrebaçar-nos les nostres llibertats.

Quin jorn serà que tots els catalans ens redreçarem contra els tirans de Catalunya?

Quin jorn serà que podrém ovirar el xamós sol de la llibertat?

Catalans! Aplegats sota l'enseny catalana, lluitém fins rompre les cadenes que'ns ofeguen, lluitém fins la complerta lliberació de Catalunya, fins que per tot arreu onegi no més que la nostre bandera de les quatre barres.

GIRASSOL

Ha passat el temps de les conveniencies i els oportunismes. Es l' hora d' obrar i fer feina.

FEM

En Vicens Tomás i Martí de València i de la Nació Catalana i jo, anem de comú acord i estem indetificats completament, ara manca saber si les respectives entitats que representem estan amb nosaltres.

Dels valencians no'n dupto gens, dels aragonesos una mica, doncs refermo les manifestacions que fa poc he fet en aquestes mateixes pàgines; de la pasivitat aragonesa amb son desvetllament, no obstant, no pensa igual la Joventut de l'Unió Regionalista Aragonesa, la qual, fa extensos treballs meditoris per dur los prompte a la realitat. Aixó us dona un xic d'esperança l'obra de la Joventut Aragonesa prompte tindrà certa resonança dins el Nacionalisme ibèric, i si aixó no arriba a realitzar-se no serà per culpa nostra, doncs, nosaltres i podrém tota la nostra fé, tota la nostra intel·ligència i la bona voluntat que, personalment, sempre hem demostrat.

L'amic Vicens, (permeteu que vos tracti d'amic, per a mi tots els bons nacionalistes en són d'amics i companys; mes, vos sou valencià i jo ribagorçà, ço es, catalans abdos) vé a parlar de l'unitat catalana i pregona i vé a garbellar tots els de miçaga i història catalana, per a ferne un fron que faci frente al centralisme corrupció de tots els pobles, i, anar directament al conqueriment de les respectives nacionalitats. Molte aixó, pero per arribar a eix grau de força és necessari avans que tot, que ordenem una mió i aleshores, fer una crida patriòtica de resonança veritable i que'l nostre pregó destapi les orelles tapades que per desgracia n'hi han moltes... Es dir, ¡remoure! lo que deia avans. Comprometre a les entitats que no gosen a manifestar-se i pretenen treballar per el reconeixement patri: ço es, organitzant un important acte d'afirmació nacionalista dels diverssos pobles d'Iberia.

¿No podria ésser aquest acte el mateix que tenia organitzat el grop «Joventut L'Avençada» i que tingué que suspendres per culpa de la dalia de la mort, que fos en lloc d'afirmació deslliuradora de totes les nacions ibèriques, i, en dit acte fosin invitades totes aquelles entitats i estaments de caràcter nacionalista, federalista i regionalista?

Jo crec que un acte aixís tindria la resonança debuda i una força considerable per el moment de la pau europea i al ensem, faria un contra pés grandios al esperit d'unitat que durà'l delegat espanyol al moment de deliberar-se els tractats de pau mundial.

Les llibertats dels pobles s'han de guanyar, els Estats no les donan mai sino es a la força, per tant prenguem exemple dels americans que son el nostre espill. ¡Fem!

GASPAR TORRENTE.

De l'Unió Regionalista Aragonesa.

Volem, volem i volem la revisió del tractat d'Utrech

OBITUARI

EN JOSEP COMAS, un mes dels bons. Un dels que també treballava en profit, encar que humilment, per la perfecció dels catalans en els ordres patriòtic i social. En Josep Comas ha deixat d'ésser....

Nosaltres que'ns honravem amb la seva amistat recordarem sempre al bon amic i bon nacionalista.

Rebi la seva familia el nostre pésam i cregui que sincerament la acompanyem en llur dolor.

EN JOSEP MUNTANER, ha mort a l'edat de 31 any. Fou un ferm nacionalista i un dels fundadors del «Centre Nacionalista Gatalà»; el recordem quan en's ensenyava de «esgrima» y de «jugar al bastó» per a pogu'nos defensar de's enemics.

Acompanyem al condol de la desdita familia.

Negant l'existència de l'Espanya com a Nació ni ha prou. No hi ha necessitat de volguerse separar d'una cosa que no existeix.

Literaries

Camperola

Del jorn, les claricies esblaimades,
sorgien, poc a poc, en l'infinit;
en el catifall de les teulades,
perlejava la roïma de la nit.

Les flors, tot just es desvetllaven,
entre'ovrint llur calze amb delitós esplai;
les cadeneres rellaven,
i els estels, encar glatién en l'espai.

Desgranava el cloquer de la capella,
son rosari planyívol de convit;
l'aubada, anava descoient-se, bella,
amoixant la verdor del sol humit.

El cel, devia blau intens,
enjoiat de púrpura i d'or vell;
en la quietut del prat immens,
saltironejava qualqu'ocell.

L'oreig fresquívol del matí neixent,
breçava les brancades dels noguers
i ens portava la flaira benolent
de la ginesta dels pujols propers.

Dels corals, un remoreig d'esquelles,
muntava, pausadament;
desseguet, eixiren les ovelles,
mansoies, alegroïment.

I els bous, junyits a l'aspra arada,
brandant la quia i caminant al pas,
i reflectant en llur mirada,
la serena claror dels dies clars.

Al darrera, el pastor i el goç de guarda
i el pagès, brú del bés del sol;
després, un carro tot fent gran basarda;
dos traguers i un bosquerol.

Dels pous, les corrioies grinyolaven,
al pés feixuc dels cocis rovellats;
les tanques dels portals s'esbatanaven,
amb greu brugi de claus i forrellats.

I s'ouien càntiques de joia,
com una pregària matinal,
i un infant jogava amb una noia
en el llindar rònec d'un casal.

JOSEP FLÓ I TERMENS.

Despertat poble

¡Despertat! J' arribat l' hora
aixeca ta testa airada
de la llibertat l' aurora
la claror n' es arribada.

Despertat, poble oprimat
esgrimeix l' arma potent
demostra al mon ton esprit
de llibertat, i en ton pit
brami ta sanc ardentia.

Despertat, que t' jutgi 'l mon
trenca d' un cop tes cadenes
que nos jutgi mal ton son
aixeca ben alt ton front
que sanc nova hi ha en tes venes.

Despertat, que l' opressor
devant ta gesta tremoli
que ton cant de germanor
de llibertat i d' amor
arreu dels pobles ressoni.

Despertat, segueix ta història
puix que aquells fets de grandessa
qu' avui honren ta memòria
et senyalen nova gloria
que has de conquerir amb fermesa.

Despertat i amb puny potent!
aixeca ton penó barrat
que lliure tremoli al vent
que per fi ton pensament
dongui fruits de llibertat.

Que ta patria forta i noble
pugui dir als que vindran
per fi reconec mon poble
poble heroic, ànima grant.

MANEL CISA (FILL)

Barcelona 22-10-918.

El cant de les turbes

Vindrà, vindrà, vindrà
el terrible dia de la revolta;
vindrà, vindrà, vindrà
i la rossa testa rodolarà.

Mirau la princesa que esplèndida n' està,
la rossa cabellera en l'aire voleiant.
No quedin tes finestres obertes a l'espai,
que ls vents perduts podrien marcirte la beutat
i els crits profans del poble no't deuen aixordar.
Les queixes dels famèlics per tu no sonaran,
ni dels soldats que moren el terrorífic plany.
Però arribarà l' hora, bé l' hora arribarà,
i tes finestres closes a estrelles saltaran.
Com una immensa onada la veu s' elevarà,
la veu d' aquelles turbes que ignoren la pietat
i sobre 'ls teus tapiços i els rics encortinats
per la finestra oberta, oh pahorós esglai!
els caps tes cambres per terra botaran,
i els ulls badats vidrosos en l' ombra pasará
d' una agonia horrible i d' un suprem espant

sobre tos ulls de nimfa per sempre's fixaran...
Desfetes cabelleres i bucles ideals,
com a serpents innobles arreu s' espargiran.
i els seus ricets aurífics ajuntarà la sang
la negra sang fumosa, perdent-se entre 'ls bas-
l tu, la bella reina, la jove celestial, (sals,
sobre ton coll finíssim, més que 'i d' un cigne
(blanc,
una fredor humida, sangnosa, de tallant,
entre calfreds de febre, sorpresa sentirás...

Vindrà, vindrà, vindrà
el terrible dia de la revolta;
vindrà, vindrà, vindrà,
i la rossa testa rodolarà.

I en la gran plaça ombrosa de sota'l teu palau,
sobre la sang perduda i els membres bategants,
al clar de les fogueres les turbes dançaran.
I masegades testes, morades, degotant,
al cim de llargues piques per tot passejaran.
sobre 'ls carrers fangosos, entre frenètics
clams.
Crineres espargides, com a trofeus reials,
la sanguinosa terra per tot agranaran,
a la rojor d' antorxes i teles crepitants.
La flama dels incendis pel vent serpejarà.
I els pits que s' deixen ventre sota 'ls gipons
(badats,
els túrgids pits que mostren finor de lliris
(blancs,
esclataren en vives roselles flamejants.
I de les roges turbes l' esgarriós eixam,
revolta venjadora que aixeca les ciutats
i les nacions trastoca d' un cap a l' altre cap,
damunt les carns fumoses elevarà son cant...

Vindrà, vindrà, vindrà
el terrible dia de la revenja;
vindrà, vindrà, vindrà,
i la rossa testa rodolarà.

GABRIEL ALOMAR.

Noticiari

La Joventut Nacionalista «La Falç»

La Joventut Nacionalista «La Falç» ha
organitzat per la diada de Tots Sants el
següent programa:

Divendres 1, matí a les onze: En-
senyança de dançar sardanes.

Diumenge, 3, matí a les onze: Audició
de sardanes, a càrrec de la Còpia Barci-
no, executant-se el següent i escollit re-
pertori:

Cançó de l'avia, Saderra.—Ja no'l
veuré mai més, Fontbernat.—La Mes-
tressa, Mercader.—Volaines, Bou.—
Totes volen hereus, Pep Ventura.—Om-
bres d'amor, Saderra.

També ens anuncia aquesta Joventut
que prepara un gran mitin d'afirmació
Nacionalista per a el diumenge dia 10 al
matí en quin hi parlaran diferents per-
sonalitats del nacionalisme radical.

La Joventut Nacionalista «La Falç» ha
enviat un comunicat al Ajuntament de

Barcelona, felicitant-lo, baix el punt na-
cionalista, per l'acert tingut al nomenar
ciutadà honorari de Barcelona, el defen-
sor i lliberador de les nacionalitats opres-
ses, Mr. Wilson.

També ha adreçat un comunicat al
Cònsul General dels Estats Units, do-
nant coneixement de la dita felicitació al
Ajuntament, i exposant-li les reivindi-
cacions nacionalistes de Catalunya.

El Grop-Joventut L'Avençada

El Grop-Joventut L'Avençada, junt
amb altres entitats i veïns, ha cursat un
ofici al Excm. Ajuntament d'aquesta ciu-
tat pe a que canviï el nom del carrer de
la Canuda per a el de el «Doctor Martí i
Julia».

Col·lebrém tan noble iniciativa, tot el
cos de Redacció de «L'intransigent» i
al ensemps ens hi adherim de tot cor.

El Nacionalisme Basc

Amb motiu del 79 aniversari de l'anu-
lació de la independència de la naciona-
litat Basca, el clam de tot el poble Euzkar
s'ha fet sentir espantant, aixecant la
la més forta protesta.

Són unànimes els acords de la Diputa-
ció de Biskaia, de la Joventut Basca, de
l'Ajuntament de Bilbao, del de San Se-
bastián i d'altres més. Ho cel·lebrem amb
entusiasme.

«Joventut Nacionalista Republicana» de Tarragona

La Joventut Nacionalista Republicana
de Tarragona; ha dirigit una proclama a
tots els joves de les comarques de la pro-
vincia per a que s'allistin a dita Joventut,
per a quant arribi l' hora de Catalunya

Ecos

De la secció pasada del dia 23 (Ajun-
tament) «Emiliano el Gallego (a) el tio
del gabán», digué que ell cada dia se
sentia més Republicà, més Radical i més
Revolucionari; d'aixó nosaltres no'n dup-

tem pas ni gota, o sino que ho diguin
els que l'esperaven per la setmana tragi-
ca al passeig de Sant Joan, 107!

De la secció passada del dia 23, també.
El Regidor Sr. Giralt, digué amb molt
bon acort, que no son 40 els regidors que
sobran, sino que son tots 50, amb aixó
ja fa temps que hi estem d'acord nos-
altres.

Vos heu enterat de lo que diu «Don
Benito», l'ex... Coronel? ¡No! doncs ni
falta que vos fa; es alló, quan s'arriba a
certa edat, veritablement em de recone-
ixer que's rapapeja.

Pobrets: Els de «El Correo Catalán»
encar continuen fent campanya contra
l'honorable Wilson; es una llástima que
perdin el temps; ja'ls coneix tothom i
ningú se'ls escolta; els seus elogis ja han
passat de l'història, com també han pas-
sat de l'història, aquells soldadets emboi-
nats que en nom de patria saquejaven...

En Plató Peig ha e trenat traxe, capell
i fins «lentes». Mai hauriem dit que els
«incaudicables» claudiquessin.

Paraules d'en Besteiro:
«Crec que ningú deu espantar-se de res
que's refereixi a la autonomia, ni potser
al separatisme».

Visca en Besteiro!

Els representants «Euzcadi han enviat
un missatge a l'En Wilson. Els de Cata-
lunya, que ho son també de la Lliga, ho
farán molt aviat... quan les circumstan-
cies els ho permetin.

Correspondencia

J. F.: Li publiquem.—H. Envihi quelcom
més original.—J. D.: Té d'esser sense la de-
dicatòria i amb les inicials solament. Ja con-
testarem.—J. R.: Queda en cartera.—J. F. i
F.: Li contestem per carta.—J. P. i P.: En car-
tera.—A. C.: Va aquest número.—F. F. i R.:
Vaigi enviant.—M. C.: Es publica.—A. M.:
Queda en cartera.—D. C.: Era amic nostre
desde 10 anys.—J. F. Passi per la redacció.

Tallers gràfics BELL-ART, Provença, 246.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Libres docents catalans per a l'Ensenyança Primària. Ha sortit el

CARTIPAS CATALA

Cinc quaderns

Text de Pau Rómea — Dibuixos de Josep Obiols

Gramàtica Catalana CURS MITJA

de Pompeu Fabra

S'admeten encàrrecs a les oficines de la «Protectora», Canuda, 14, pral.

Joan Sucarrats

Hospital, 145 i Cera, 4

Camiseria i Genres de punt
Confeccions per a senyora
Especialitat en robes per
a recent nascuts

LA QUE VEN MÉS BARATO DE CATALUNYA

¡Nacionalistes radicals!

Compreu tots el llibre

"PER CATALUNYA"

recull d'articles del malaurat

Dr. Martí i Julià

Editat per l'«Associació Catalanista» de Gracia

Preu: 4 ptes.

Es ven en aquesta Redacció

COMPANYS:

Vestireu amb gusti elegàn-
cia si vos proveiu a la

Gran Sastreria

L'Estisora de ANTONI VILA

Casa de confiança i bons preus
Es confeccionen, en casos urgents
trajos en SIS HORES

Salmerón, 89-Barcelona